

# MARMARA ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

Resmî Gazete 12.08.2024 / 32630

## BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

### Amaç

**MADDE 1-** (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Marmara Üniversitesine bağlı Enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretim süreçlerine ve sınavlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

### Kapsam

**MADDE 2-** (1) Bu Yönetmelik, Marmara Üniversitesine bağlı Enstitülerde yürütülen lisansüstü programlardaki eğitim ve öğretim faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

### Dayanak

**MADDE 3-** (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

### Tanımlar

- MADDE 4-** (1) Bu Yönetmelikte geçen;
- a) Akademik yıl/yarıyıl: Senato tarafından kabul edilen bir akademik takvim yılı/yarıyılı,
  - b) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
  - c) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
  - ç) Anabilim/anasanat dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisans Üstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinde enstitüler için tanımlanan anabilim/anasanat dalını,
  - d) Anabilim/anasanat dalı akademik kurulu: İlgili anabilim/anasanat dalındaki tüm öğretim üyeleri/görevlilerinden oluşan kurulu,
  - e) Anabilim/anasanat dalı kurulu: İlgili anabilim/anasanat dalına bağlı tüm program koordinatörlerinden oluşan kurulu,
  - f) Anabilim/anasanat dalı başkanı: Enstitülerdeki anabilim dalı/anasanat dalı başkanını,
  - g) BYS: Marmara Üniversitesi bilgi yönetim sistemini,
  - ğ) Danışman: Ders seçimi, dönem projesi, tez, eser metni veya sanatta yeterlik çalışmasında bilimsel/sanatsal danışmanlık yapan öğretim elemanını,
  - h) DUS: Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,
  - ı) Enstitü: Marmara Üniversitesindeki lisansüstü eğitim ve öğretim yapan Enstitüleri,
  - i) Enstitü Kurulu: Marmara Üniversitesindeki ilgili Enstitünün Kurulunu,
  - j) Enstitü Yönetim Kurulu: Marmara Üniversitesindeki ilgili Enstitünün Yönetim Kurulunu,
  - k) Eser çalışması: Anasanat dallarında uygulanan yüksek lisans ve sanatta yeterlik programlarında, öğrencilerin tez yerine gerçekleştirebilecekleri sanatsal çalışmayı (sanat ve tasarım çalışmaları, müzik kompozisyonu, müzik ve sahne sanatları için icra edilen sergi/proje/resital/konser/temsili/yorum çalışmaları ve benzeri uygulamalar),
  - l) Eser metni: Anasanat dallarında öğrencilerin tez yerine gerçekleştirebilecekleri özgün eser çalışmasına ilişkin, eserin amacının, yönteminin, ilgili alan açısından öneminin ve yapım süreçlerinin anlatıldığı metni,
  - m) GANO: Genel ağırlıklı not ortalamasını,
  - n) GMAT: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca ALES’e eş değer sayılan ve uluslararası düzeyde kabul gören Graduate Management Admission testini,
  - o) GRE: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca ALES’e eş değer sayılan ve uluslararası düzeyde kabul gören Graduate Record Examination sınavını,
  - ö) Hazırlık programı: Lisansüstü eğitim ve öğretimde uygulanan bilimsel/sanatsal hazırlık programını,
  - p) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
  - r) İzleme komitesi: Doktora ve sanatta yeterlik programlarında tez/sanatta yeterlik izleme komitesini,

- s) Lisans dereceli doktora/sanatta yeterlik programı: Lisans derecesine dayalı olarak yürütülen doktora/sanatta yeterlik programını,
- ş) Lisansüstü program: Yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik düzeyinde eğitim ve öğretim yapılarak diploma verilen yükseköğretim programını,
- t) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,
- u) Program koordinatörü: Üniversite öğretim üyeleri arasından Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile atanan, anabilim/anasanat dalı altındaki lisansüstü eğitim programı koordinatörünü,
- ü) Rektör: Marmara Üniversitesi Rektörünü,
- v) Savunma sınavı: Tez, eser metni veya sanatta yeterlik çalışmasının öğrenci tarafından ilgili jüri önünde savunulduğu sınavını,
- y) Senato: Marmara Üniversitesi Senatosunu,
- z) TUS: Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,
- aa) Üniversite: Marmara Üniversitesini,
- bb) YANO: Yarıyıl ağırlıklı not ortalamasını,
- cc) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,
- çç) Yönetim Kurulu: Marmara Üniversitesi Yönetim Kurulunu,
- ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Genel Esaslar

#### Lisansüstü programların yürütülmesi

**MADDE 5-** (1) Lisansüstü programlar ilgili Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yürütülür. Lisansüstü programların düzenli yürütülmesi ve öğretim kalitesinin sürekli iyileştirilmesi, ilgili Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının sorumluluğundadır.

(2) Program koordinatörü;

a) Enstitü anabilim dalına bağlı lisansüstü program, lisans eğitiminde herhangi bir anabilim/anasanat dalı ile aynı ismi taşıyorsa, lisans anabilim/anasanat dalı başkanı Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile lisansüstü program koordinatörü olarak atanır.

b) Enstitü anabilim dalına bağlı lisansüstü program, lisans eğitiminde herhangi bir anabilim/anasanat dalı ile aynı ismi taşımıyorsa, Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile program koordinatörü olarak atanır.

c) Program koordinatörü üç yıl süreyle atanır.

ç) Disiplinler arası programlarda anabilim/anasanat dalı başkanı, mevzuata uygun olarak Enstitü Müdürü tarafından üç yıl süreyle atanır.

d) Aynı adlı tezli, tezsiz yüksek lisans ve doktora programları, tek bir program koordinatörü tarafından yürütülür.

#### Lisansüstü programların açılması

**MADDE 6-** (1) Yeni bir lisansüstü program; anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, Enstitü Kurulunun uygun görüşü, Senatonun kararı ve YÖK'ün onayı ile açılır.

(2) Anabilim/anasanat dalının lisansüstü eğitim programlarında, eğitim hedefleri, programlara giriş ve mezuniyet koşulları, programların içerdiği zorunlu ve seçmeli dersler, bunların kredileri ve benzeri konulara ilişkin esaslar, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, Enstitü Kurulunun onayı ve Senatonun kararı ile belirlenir.

(3) Anabilim/anasanat dalı başkanlığının mevcut programlara ilişkin değişiklik önerileri, Enstitü Kurulunca onaylandıktan sonra Senato tarafından karara bağlanır.

(4) Anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim/araştırma kurum ve kuruluşları ile iş birliği yapılarak ortak programlar açılabilir. Bu uygulama, Senato kararı ve YÖK onayı ile yürürlüğe girer. Yurt dışı ortak programlar, ilgili mevzuat hükümleri kapsamında yürütülür.

(5) Eğitim ve öğretim, yarıyıl esasına göre, güz ve bahar yarıyılı olarak düzenlenir. Yaz okulu döneminde de dersler açılabilir. Bunların süresi ve planlaması, ilgili Enstitü Kurulunun önerisi üzerine Senato tarafından karara bağlanır.

## **Kontenjan**

**MADDE 7-** (1) Lisansüstü program kontenjanları, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen lisansüstü programlarda görev alabilecek öğretim üyesi sayısı ve mevcut öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınarak, tezli yüksek lisans ve doktora programları için öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı en fazla on dört; tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç, on altı öğrenci olacak şekilde belirlenir. Ancak Yükseköğretim Kurulu ile yapılan protokol dâhilinde ve üniversite-sanayi iş birliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan %50'ye kadar arttırılabilir.

(2) Lisansüstü başvuruları, güz ve bahar yarıyıllarında olmak üzere, yılda iki kez yapılabilir. Lisansüstü programların kontenjanları, başvuru ve değerlendirme kriterleri anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, Enstitü Kurulunun onayı ve Senatonun kararı ile belirlenir.

(3) Kontenjanlar ile başvuru ve değerlendirme kriterleri, Türkiye Cumhuriyeti uyruğuna sahip olanlar ve yabancı uyruklular için ayrı belirlenir.

(4) Yurt içi veya yurt dışındaki kurumlarla yapılan protokoller veya devletler arası anlaşmalar çerçevesinde lisansüstü programlara müracaat edecek adayların kayıtları kontenjan dışı yapılır.

(5) Başvurular elektronik ortamda yapılabilir.

(6) Lisansüstü programlara yapılan başvurularda, bir önceki dönemde yapılan derecelendirme sonucunda öğrenim gördükleri lisans programını ilk üç dereceyle tamamlayan Üniversite mezunlarının lisans programı ile aynı isimli yüksek lisans anabilim dalı programlarına kayıtları, ilgili programın asgari şartlarını sağlamaları koşuluyla, kontenjan dışı olarak Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla yapılabilir.

## **Başvuru koşulları**

**MADDE 8-** (1) Tezli yüksek lisans programlarına başvuruda, adayın lisans diplomasına sahip olması gereklidir.

(2) Yabancı dil şartı olan yüksek lisans programları için ilgili dilde YÖK/ÖSYM tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından biri ya da eş değeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından birinden, Senato tarafından onaylanan puanı almış olması gereklidir.

(3) Türkçe eğitim yapılan yüksek lisans programlar için ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü, ilgili Enstitü Kurulunun onayı ve Senatonun kararı ile her program için farklı yabancı dil taban puan değerleri belirlenebilir. Ancak Osmanlı Türkçesinin özel önem taşıdığı Türkçe yüksek lisans programlar için yabancı dil şartı yerine, Senatonun kararı ile Osmanlı Türkçesi şartı da getirilebilir.

(4) Adayın yüksek lisans eğitim için başvurduğu programa uygun puan türünde 55 puandan az olmamak üzere, Senato tarafından onaylanan ALES puanına sahip olması gerekir. Ancak;

a) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında ALES puanı aranmaz. Bu durumdaki adayların değerlendirme işlemleri için;

1) Senato tarafından mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük, 75'ten fazla olmamak üzere bir ALES puanı belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.

2) Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

3) İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dâhil edilir.

b) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının, Enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Ancak Senatonun kararı ile ALES puanı aranabilir. ALES puanı istenildiği takdirde, taban puan Senato tarafından belirlenir.

(5) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuruda, adayın lisans diplomasına sahip olması gerekir. Senato tarafından aksi kararlaştırılmadıkça, ALES veya eş değeri bir sınav şartı ile yabancı dil şartı aranmaz.

(6) Doktora programına başvurabilmek için adayın tezli yüksek lisans diplomasına veya tıp, dış hekimliği, veteriner, eczacılık fakülteleri ile hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına ya da Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları gerekir. Ayrıca;

a) Başvuruda bulunan adayların kabulünde, anadilleri dışında, YÖK/ÖSYM tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından birinden en az 55 puan veya eş değeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından birinden denk bir puan almış olması gerekir. Anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü, ilgili Enstitü Kurulunun onayı ve Senatonun kararı ile her program için farklı taban puan değerleri belirlenebilir.

b) Başvurduğu puan türünde 55 puandan az olmamak üzere Senato tarafından onaylanan ALES puanına veya eş değeri kabul edilen diğer sınavların birinden alınmış denk puana sahip olması gerekir. İlgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü, ilgili Enstitü Kurulunun onayı ve Senatonun kararı ile her program için farklı taban puan değerleri belirlenebilir. Ancak; doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Bu adayların değerlendirme işlemleri için;

1) Senato tarafından mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın 55'ten düşük, 75'ten fazla olmamak üzere bir puan belirlenir ve bu puan, ilgili programın şartlarında ilan edilir.

2) Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından farklı bir alanda başvuru yapabilir.

3) İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dâhil edilir.

(7) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için;

a) Tıp fakültesi mezunlarının; lisans diplomasına ve 50 puandan az olmamak şartıyla, TUS'tan alınmış temel tıp puanına veya 55 puandan az olmamak şartıyla ALES sayısal puanına veya Senato tarafından eş değeri kabul edilen diğer sınavlardan birinden alınmış denk puana sahip olması (Temel tıp puanı, TUS'ta Temel Tıp Bilimleri Testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; Klinik Tıp Bilimleri Testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile bulunur),

b) Dış hekimliği, eczacılık ve veteriner fakültesi mezunlarının lisans diplomasına ve 55 puandan az olmamak kaydıyla ALES sayısal puanına sahip olması,

c) Diğer fakültelerden mezun olanların yüksek lisans diploması ve 55 puandan az olmamak kaydıyla ALES sayısal puanına veya Senato tarafından eş değeri kabul edilen sınavlardan birinden alınan denk puana sahip olması, gerekir.

(8) Sanatta yeterlik programına başvuruda bulunan adayın;

a) Güzel sanatlar fakülteleri, konservatuvarlar veya lisans düzeyinde eğitim veren diğer okulların güzel sanatlar alanında özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden bölümlerinden mezun olan adayların lisans diplomasına ve en az 80/100 veya 3,00/4,00 ya da bunlara eş değer mezuniyet not ortalamasına sahip olması,

b) Diğer lisans programlarından mezun olan adayların ise lisans diplomasına ve ALES sözel puan türünde en az 80 puana veya Senato tarafından eş değeri kabul edilen diğer sınavlardan birinden alınmış denk puana sahip olması,

c) Yüksek lisans programlarından mezun olan adayların yüksek lisans diplomasına ve ALES sözel puan türünde en az 55 puana veya Senato tarafından eş değeri kabul edilen diğer sınavlardan birinden alınmış denk puana sahip olması, gerekir.

ç) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eş değeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eş değeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadili bir puan alınması zorunlu olup ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü, ilgili Enstitü Kurulunun onayı ve Senatonun kararı ile her program için farklı yabancı dil taban puan değerleri belirlenebilir.

(9) Lisans derecesiyle doktora/sanatta yeterlik programlarına (bütünleşik) başvuran adayın;

a) Lisans mezuniyet not ortalamasının en az 3,00/4,00 veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ilgili puana karşılık gösterilen mezuniyet not ortalamasına sahip olması,

b) ALES puanının ise, başvurduğu programın puan türünde 80 puandan az olmamak koşuluyla, Senato tarafından belirlenecek ALES puanını veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ALES taban puanına karşılık gösterilen GMAT veya GRE sınav sonucunu elde etmiş olması, gerekir.

(10) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının Enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan yüksek lisans ve sanatta yeterlik programlarına başvurularda, Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla;

a) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,

b) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,

c) Engel düzeyi %40 ve üzeri yaygın gelişimsel bozukluk (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda, başvuru için yabancı dil puanı aranmaz ve bu adaylar, yabancı dil puanı olarak Üniversite tarafından aranan yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

(11) Lisansüstü programlara başvuruda istenilen yabancı dil sınav puanları için, Yükseköğretim Kurulunun belirlediği alt sınırdan az olmamak kaydıyla, anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü, ilgili Enstitü Kurulunun onayı ve Senatonun kararı ile her program için farklı taban puan değerleri belirlenebilir.

(12) Lisansüstü programlara başvuruda istenilen ALES puanları için Yükseköğretim Kurulunun belirlediği alt sınırdan az olmamak kaydıyla anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü, ilgili Enstitü Kurulunun onayı ve Senatonun kararı ile her program için farklı taban puan değerleri belirlenebilir.

(13) Aynı yarıyıl da kaç programa başvuru yapılabileceği Senatonun kararı ile belirlenir.

(14) Başvurulan program için akademik takvimde ilan edilmiş olan kesin kayıt süresi sona erene kadar lisans programından mezun olabilecek durumdaki adaylar ile yüksek lisans tezini/ eser çalışmasını savunmak üzere ilgili Enstitüye teslim etmiş olan öğrenciler şartlı ön kabul kapsamında başvuruda bulunabilir. Şartlı ön kabule ilişkin diğer usul ve esaslar Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(15) Yüzlük not sistemi uygulamayan yükseköğretim kurumlarından mezun olan öğrencilerin notlarının yüzlük sistemdeki karşılıkları, Yükseköğretim Kurulunun bu konuda ilan ettiği tablo dikkate alınarak hesaplanır.

(16) Başvurularda kullanılan belgeler için Yükseköğretim Kurulunun belirlediği geçerlilik süreleri dikkate alınır. Geçerlilik süresinin belirlenmediği belgeler için ilgili Enstitü Yönetim Kurulları yetkilidir.

(17) Beyan edilen bilgi ve belgelerin doğru çıkmaması durumunda adayın başvurusu/kaydı iptal edilir.

### **Değerlendirme**

**MADDE 9-** (1) Lisansüstü programlara başvuran adaylardan başvurusu kabul edilenlerin programlara yerleştirilmesi aşağıdaki esaslara göre yapılır:

a) Tezli yüksek lisans programlarında; ALES puanının %50'si, lisans mezuniyet/transkript not ortalamasının en az %20'si, mesleki bilgi değerlendirme sınavının %20'si, mülakat sınavının %10'u dikkate alınarak başarı notu hesaplanır.

b) Doktora programlarında; ALES puanının %50'si, yüksek lisans/lisans mezuniyet/transkript not ortalamasının %20'si, mesleki bilgi değerlendirme sınavının %15'i, mülakat sınavının %15'i dikkate alınarak başarı notu hesaplanır.

c) ALES hariç olmak üzere, (a) ve (b) bentlerinde belirtilen sınavlar ve bunların ağırlıklarına ilişkin oranlar, anabilim/anasanat dalı başkanlıklarının gerekçeli önerisi, Enstitü Kurulunun onayı ve Senatonun kararı ile değiştirilebilir.

ç) Tezsiz yüksek lisans programları ile Güzel Sanatlar Enstitüsü bünyesindeki anasanat dallarına başvuranların yerleştirilmelerine ilişkin esaslar, anabilim/anasanat dalı başkanlıklarının önerisi, Enstitü Kurulunun kararı ve Senatonun kararı ile belirlenir.

(2) Temel tıp bilimlerine öğrenci kabulünde, öğrencinin başarı puanının %50'sini temel tıp puanı veya ALES puanı belirler.

(3) Mesleki bilgi değerlendirme sınavına girmeyen veya başarılı olamayan öğrenci mülakat sınavına giremez.

(4) Tezsiz yüksek lisans programları hariç olmak üzere, mülakat sınavına alınacak öğrenci sayısı, kontenjanın iki katıdır.

(5) Lisansüstü başvuru değerlendirme sınav komisyonu anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir. Değerlendirme komisyonu en az üç öğretim üyesinden oluşur.

(6) Mesleki bilgi değerlendirme sınavında başarılı olan adaylar mülakat sınavına tek tek alınır.

(7) Mesleki bilgi değerlendirme sınavı ve mülakat sınavına ilişkin diğer usul ve esaslar, mevzuata aykırı olmamak kaydıyla, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(8) Lisansüstü programlara başvuru ve kabul işlemlerinde, adayın diplomasındaki/geçici mezuniyet belgesindeki mezuniyet notuna göre işlem yapılır. Mezuniyet notu belirtilmemişse, adayın başvuru sırasında beyan ettiği transkriptindeki notların ağırlıklı ortalaması yüzlük sisteme göre hesaplanır.

(9) Adayların başarılı sayılabilmesi için şart koşulan asgari puanlar, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, Enstitü Kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(10) Lisansüstü programlara kayıt hakkı kazanan asıl ve yedek adayların listesi, Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile kesinleşir ve ilan edilir. Sınav komisyonu üyeleri, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından henüz onaylanmamış sonuçları hiçbir şekilde duyuramaz.

#### **Kayıt işlemleri**

**MADDE 10-** (1) Asıl listede yer alan adayların kayıtları, Enstitü Yönetim Kurulunca akademik takvim dikkate alınarak belirlenen tarihlerde yapılır.

(2) Kayıt için öğrencilerden talep edilen belgelerin aslı veya kurumu ya da Enstitü tarafından aslı gibidir onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydı hususunda adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır.

(3) Asıl listedeki adaylardan ilan edilen süre içinde kesin kayıt yaptırmayanlar, kayıt hakkını kaybeder. Bu adayların yerine yedek listedeki adaylardan ön kayıt dilekçesi alınır ve dilekçe veren adaylar arasında sıralama yapılarak kontenjan dâhilinde alım yapılır.

(4) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılmaz ve devam edilemez.

(5) Lisansüstü kayıtları elektronik ortamda yapılabilir.

(6) Yapılan ilanları ve bu ilanlara ilişkin güncellemeleri takip etme sorumluluğu adaylara aittir.

(7) Lisansüstü programların açılması, yürütülmesi, kontenjan bilgisi, başvuru koşulları, başvuru için gerekli belgeler, ön kayıt, adayların genel başarı değerlendirmesine ilişkin esaslar, kabul ve kesin kayda ilişkin işlemler ve diğer hususlar ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak Senato tarafından belirlenir ve ilan edilir.

### **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

#### **Yüksek Lisans Programları**

##### **Genel esaslar**

**MADDE 11-** (1) Yüksek lisans programı, tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Bu programların hangi Enstitü anabilim/anasanat dallarında ve nasıl yürütüleceği, ile tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında geçişe ilişkin hususlar Senato tarafından belirlenir.

##### **Tezli yüksek lisans programı**

**MADDE 12-** (1) Tezli yüksek lisans programı; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgiye erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama ile yeni fikirler/çözümler geliştirme yeteneği kazanmasını sağlar.

(2) Tezli yüksek lisans programları ikinci lisansüstü öğretim programı olarak yürütülebilir.

##### **Dersler**

**MADDE 13-** (1) Tezli yüksek lisans programı, bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren bir ders dâhil, en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışması ya da yüksek lisans tezi yerine geçebilecek özgün bir eser çalışması ve bu çalışmaya bağlı kalarak hazırlanan eser metni çalışması ile birlikte en az 120 AKTS krediden oluşur.

## **Süre**

**MADDE 14-** (1) Tezli yüksek lisans programlarının tamamlanma süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıtlı olunan programda derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Yüksek lisanstan mezuniyet için; ağırlıklı genel not ortalamasının en az 2,50 olması, seminer dersi ve tez/eser çalışmasının başarıyla tamamlanması gerekir. GANO'su 2,50 nin altında olan öğrenci, GANO'sunu en az 2,50 seviyesine yükseltene kadar daha önce aldığı dersleri bu dört yarıyılık süre zarfında kısmen veya tamamen tekrar alır.

(3) Derslerini, seminer dersini ve tez/eser çalışmasını başarı ile tamamlamış öğrenciler, tezli yüksek lisans programından en erken üç yarıyıl sonunda mezun olabilirler.

(4) Dört yarıyıl sonunda kredili derslerini ve semineri başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde Senato tarafından belirlenen başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde tez/eser çalışmada başarısız olan veya tez/eser çalışması savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

## **Danışman atanması**

**MADDE 15-** (1) Anabilim/anasanat dalı başkanlıkları, her öğrenci için Üniversite kadrosundan tam zamanlı bir öğretim üyesini danışman olarak en geç birinci yarıyılın sonuna kadar; öğrencinin danışmanı ile beraber belirlediği tez konusunu da en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar Enstitüye önerir. Danışman ve tez konusu ilgili Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile kesinleşir.

(2) Tez danışmanı, Senatonun belirleyeceği niteliklere sahip öğretim üyeleri arasından seçilir. Üniversitede belirlenen niteliklerde bir öğretim üyesi mevcut değilse diğer yükseköğretim kurumlarından aynı alanda uzman olan öğretim üyeleri de danışman olarak atanabilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci danışman, Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden de olabilir.

(3) 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da tez danışmanı olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin talebi, ilgili araştırmacının yazılı muvafakati ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı şarttır.

(4) Öğretim planındaki derslerden hangilerinin öğrenciler tarafından seçileceğine, öğrenci ve danışmanı birlikte karar verir. Ders kaydının tamamlanabilmesi için mali yükümlülüklerin yerine getirilmiş olması ve BYS'de danışman onayının alınması gerekir.

(5) Danışmanlık görevi, danışman atanıncaya kadar Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı veya program koordinatörü tarafından yürütülür.

(6) Danışmanın Enstitüye gerekçeli olarak başvurusu hâlinde, Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile ataması iptal edilir ve bir ay içinde yeni bir danışman atanır.

(7) Öğrenci Enstitüye gerekçeli olarak başvurarak danışman değişikliğini talep edebilir. Bu durumda anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile bir ay içinde yeni bir danışman atanır.

(8) İkinci danışman, Enstitüye yazılı olarak başvurarak danışmanlıktan ayrılabilir. Ayrıca, danışmanın talepte bulunması hâlinde, ikinci danışmanın görevlendirilmesi iptal edilebilir ve gerekliyse yeni bir ikinci danışman atanabilir. Yurt içindeki veya dışındaki yükseköğretim kurumları ile ortak yürütülen lisansüstü programlarda ikinci danışman ataması, ilgili mevzuat hükümlerine göre belirlenir.

(9) Danışmanın altı aydan daha uzun süreyle il veya yurt dışında görevlendirilmesi ya da altı aydan daha uzun süreli sağlık raporu alması durumunda, öğrencinin başvurusu ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi üzerine bir ay içinde yeni bir danışman atanabilir.

(10) Diğer yükseköğretim üst kurullarına veya bunlara bağlı kurumlara geçen ya da emekliye ayrılan veya Üniversiteden istifa eden öğretim elemanları, Enstitüye on iş günü içinde yazılı olarak başvurmaları durumunda, anabilim/anasanat dalı başkanlığının olumlu görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile danışmanlığa devam edebilirler. Aksi takdirde bu sürenin dolmasıyla birlikte anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile bir ay içinde yeni bir danışman atanır.

(11) Tez danışmanlarının nitelikleri, atanmaları, görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili diğer hususlar ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak Enstitü Kurulunun kararı ve Senato onayı ile belirlenir.

#### **Yüksek lisans tezinin/eser çalışmasının sonuçlanması**

**MADDE 16-** (1) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından belirlenen tez/eser metni yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tez/eser çalışması savunmasından önce danışmanına sunar. Danışman tarafından savunulabilir bulunan tez/eser metni, Enstitüye teslim edilir. Enstitü, incelediği intihal yazılım raporunda intihal yapıldığını tespit ederse durumu danışmana bildirir. Danışman, gerekli düzeltmelerin yapılmasını öğrenciden talep eder. Bu sorumluluğu yerine getirmeyen öğrenci savunma sınavına giremez. Enstitü, söz konusu teze/eser metnine ilişkin intihal yazılım programı raporunu jüri üyelerine gönderir. İntihal raporuna ilişkin usul ve esaslar Enstitü Yönetim Kurulu tarafından düzenlenir.

(2) Yüksek lisans tezi/eser metni, programın eğitim dilinde hazırlanır.

(3) Tez/eser çalışması jürisi, danışman ve ilgili Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin danışmanı, en az biri de Üniversite kadrosunun dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci danışman jüri üyesi olamaz. İkinci danışman, oy hakkı olmaksızın jüri toplantısına katılabilir.

(4) Öğrenci, yedek üyeler de dâhil olmak üzere, jüri üyelerinin tamamına, tezin/eser metninin danışman tarafından savunulabilir bulunan nüshasını, savunma sınavı tarihinden en geç on beş gün önce teslim eder.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu çalışmanın kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi savunma sınavına alır. Asıl üyelerin katılamaması hâlinde, yedek üyelerin katılımı sağlanır.

(6) Savunma sınavı, tez/eser çalışmasının sözlü olarak sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez/eser çalışması sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir. Ancak jüri, tez/eser çalışması hakkındaki kararını kapalı görüşme yaparak belirler.

(7) Tez/eser çalışması sınavının tamamlanmasından sonra jüri, tez/eser çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca savunma sınavını izleyen üç gün içinde ilgili Enstitüye tutanakla bildirilir.

(8) Tezi/eser çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Ret kararı verilmesi hâlinde, durum gerekçeli bir raporla Enstitüye bildirilir. Kabul oyu kullanan üye/üyeler, rapora karşı görüş gerekçesini ekler.

(9) Tezi/eser çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezi/eser çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi/eser çalışması kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(10) Tezi/eser çalışması reddedilen yüksek lisans öğrencisinin talepte bulunması hâlinde, kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla, Enstitüde aynı adlı tezsiz yüksek lisans programının bulunması kaydıyla, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

#### **Tezli yüksek lisans diploması**

**MADDE 17-** (1) Tez/eser çalışması sınavında başarılı olmak ve Senato tarafından belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin/eser metninin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez/eser çalışması sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili Enstitüye teslim eden ve tezi/eser metni şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. Enstitü Yönetim Kurulu, talep edilmesi hâlinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması hâlinde Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(2) Öğrencinin mezuniyet tarihi, tezin/eser çalışmasının başarılı bulunduğu savunma sınavından sonra, tezin/eser metninin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının Enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(3) İlgili Enstitü tarafından tezin/eser metninin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezin/eser metninin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

#### **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

##### **Tezsiz Yüksek Lisans Programı**

###### **Genel esaslar**

**MADDE 18-** (1) Tezsiz yüksek lisans programı; öğrenciye mesleki uzmanlık konularında bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağı konusunda yol gösterir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı birinci ve ikinci lisansüstü öğretimde uygulanabilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programlarında önceden ilan edilen minimum öğrenci sayısına kayıtlar sonrası ulaşılmadığında, Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile ilgili program için, o yarıyıl öğrenci alım süreci iptal edilir.

###### **Dersler**

**MADDE 19-** (1) Tezsiz yüksek lisans programı, 60 AKTS'den az olmamak kaydıyla, en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur.

(2) Öğrenci, kayıtlı olduğu programın müfredatında yer alan o yarıyılın tüm derslerine kaydolmak zorundadır. Dönem projesi kredisiz olup, anabilim dalı başkanlığının belirlediği ölçütlere göre başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıl dönemi projesine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda proje raporunu teslim etmek zorundadır.

(3) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin tezsiz yüksek lisans eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

(4) Öğrenci, danışmanının onayı ile Üniversite bünyesindeki diğer tezsiz lisansüstü programlardan en fazla iki ders seçebilir.

(5) Lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, öğrencinin alacağı derslerin en çok üçü lisans derslerinden seçilebilir.

(6) Mezuniyet için ağırlıklı genel not ortalamasının en az **(Değişik ibare:RG-2/9/2025-33005)** 2,50 olması ve dönem projesi dersinin başarıyla tamamlanması gerekir.

###### **Süre**

**MADDE 20-** (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

###### **Tezsiz yüksek lisans diploması**

**MADDE 21-** (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, Senato tarafından belirlenen gereklilikleri sağlamak kaydıyla tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler.

#### **BEŞİNCİ BÖLÜM**

##### **Doktora Programı**

###### **Genel esaslar**

**MADDE 22-** (1) Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri ve verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşma konusunda gerekli olan becerileri kazandırır. Doktora döneminde hazırlanan tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birine sahip olması gerekir.

###### **Dersler**

**MADDE 23-** (1) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim ve öğretim dönemi 60 AKTS krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik on dört ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(2) Doktora programlarında Enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir. Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz. Program kapsamında uzmanlık alanı ders/dersleri açılabilir.

#### **Süre**

**MADDE 24-** (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programlarından mezuniyet için ağırlıklı genel not ortalamasının en az 3,00 olması, seminer dersi ve tez çalışmasının başarıyla tamamlanması gerekir. GANO'su 3,00'in altında olan öğrenci, GANO'sunu en az 3,00 seviyesine yükseltene kadar daha önce aldığı dersleri tekrar eder.

(3) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Senato tarafından belirlenen diğer şartları sağlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Derslerini, seminer dersini ve tez çalışmasını başarı ile tamamlamış öğrenciler doktora/sanatla yeterlik programlarından en erken altı yarıyıl sonunda mezun olabilirler. Lisans derecesi ile öğrenci olarak kabul edilenler için bu süre en erken sekiz yarıyıl sonudur.

#### **Danışman atanması**

**MADDE 25-** (1) Her bir öğrenci için tezin hazırlanması ve gerektiğinde ders seçimi sürecinde danışmanlık yapacak Üniversite kadrosundan tam zamanlı bir öğretim üyesi, Enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar tez danışmanı olarak atanır.

(2) Tez danışmanı, Senatonun belirleyeceği niteliklere sahip öğretim üyeleri arasından seçilir. Üniversitede ilgili nitelikte ve o alanda uzman bir öğretim üyesi mevcut değilse diğer yükseköğretim kurumlarından aynı alanda uzman olan öğretim üyeleri de danışman olarak atanabilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir. İkinci danışmanın herhangi bir kurumda akademik personel olarak çalışıyor olması şart değildir. Yurt içindeki veya dışındaki yükseköğretim kurumları ile ortak yürütülen lisansüstü programlarda ikinci danışman ataması ilgili mevzuat hükümlerine göre belirlenir.

(3) 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da tez danışmanı olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin talebi, ilgili araştırmacının yazılı muvafakati ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı şarttır.

(4) Tıp, diş hekimliği, veteriner ve eczacılık fakülteleri anabilim dalları haricindeki doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir.

(5) Öğretim planındaki derslerden hangilerinin öğrenciler tarafından seçileceğine, öğrenci ve danışmanı birlikte karar verir. Kaydın tamamlanabilmesi için mali yükümlülüklerin yerine getirilmiş olması ve BYS'de danışman onayı gerekir.

(6) Danışmanlık görevi, tez danışmanı atanıncaya kadar anabilim dalı başkanı veya program koordinatörü tarafından yürütülür.

(7) Danışmanın Enstitüye gerekçeli olarak başvurması hâlinde, Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile ataması iptal edilir ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile bir ay içinde yeni bir danışman atanır.

(8) İkinci danışman, Enstitüye yazılı olarak başvurarak danışmanlıktan ayrılabilir. Ayrıca, danışmanın gerekçeli talepte bulunması hâlinde, ikinci danışmanın görevlendirilmesi iptal edilerek yeni bir ikinci danışman atanabilir.

(9) Öğrenci Enstitüye gerekçeli olarak başvurarak danışman değişikliğini talep edebilir. Bu durumda anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile bir ay içinde yeni bir danışman atanır.

(10) Danışmanın altı aydan daha uzun süreyle il veya yurt dışında görevlendirilmesi ya da altı aydan daha uzun süreli sağlık raporu alması durumunda, öğrencinin başvurusu ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi üzerine bir ay içinde yeni bir danışman atanabilir.

(11) Diğer yükseköğretim üst kurullarına veya bunlara bağlı kurumlara geçen ya da emekliye ayrılan veya Üniversiteden istifa eden öğretim elemanları, Enstitüye on iş günü içinde yazılı olarak başvurmaları hâlinde, anabilim/anasanat dalı başkanlığının olumlu görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile danışmanlığa devam edebilirler. Aksi takdirde bu sürenin dolmasıyla birlikte bir ay içinde yeni bir danışman atanır.

(12) Tez danışmanlarının nitelikleri, atanmaları, görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili diğer hususlar ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak Enstitü Kurulunun kararı ve Senato onayı ile belirlenir.

#### **Doktora yeterlik sınavı**

**MADDE 26-** (1) Yeterlik sınavı, doktora programlarında derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramların yanı sıra hazırlayacağı tez ile ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığını ölçmek amacıyla yapılır.

(2) Bir öğrenci güz ve bahar dönemlerinde olmak üzere bir yılda en fazla iki defa yeterlik sınavına girebilir.

(3) Yeterlik sınavına girebilmek için GANO'nun en az 3,00 olması gerekir. Ayrıca, yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci ise en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girer. Yeterlik sınavına bu süreler içinde girmeyen öğrenci başarısız sayılır.

(4) Yeterlik sınavları, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenen beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite üyeleri üç yıl için görevlendirilir. Görev süresi sona eren üyeler, aynı usulle tekrar görevlendirilebilir.

(5) Doktora yeterlik komitesi tarafından belirlenen yeterlik sınavı jürisi, en az ikisi Üniversite kadrosunun dışından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkının olup olmadığı hususunda Enstitü Yönetim Kurulu karar verir. Danışmana oy hakkı tanınmaması hâlinde jüri, danışman dâhil altı üyeden oluşur.

(6) Jüri, Enstitü Yönetim Kurulunca onaylanan tarihte üye tam sayısı ile toplanarak yeterlik sınavını yapar. Asıl üyelerin katılamaması durumunda yedek üyelerin katılımı sağlanır.

(7) Sınav, yazılı ve sözlü olmak üzere iki bölüm hâlinde yapılır. Yazılı sınavdan başarılı olmak için öğrencinin en az 75/100 başarı puanı alması zorunludur. Yazılı sınavda başarılı bulunan öğrenci sözlü sınava alınır. Yeterlik sözlü sınavı en az 45 dakika en çok 90 dakika sürelidir. Jüri, öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki performansını değerlendirir; başarılı veya başarısız olduğuna üye tam sayısının çoğunluğu ile karar verir. Bu karar, Enstitü anabilim dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde Enstitüye tutanakla bildirilir. Sınavın herhangi bir aşamasına girmeyen öğrenci başarısız kabul edilir.

(8) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölmelerden bir sonraki yarıyılta tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(9) Jüri, sınavda başarılı bulunan bir öğrencinin öğrenci ders yükünü tamamlamış olsa bile, doktora programındaki derslerin toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla ek ders/dersler almasına karar verebilir. Bu durumda öğrencinin hangi dersleri alacağı, jürinin tavsiyesi dikkate alınarak anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir. Söz konusu dersler transkriptte görünür, fakat GANO hesaplamasına dâhil edilmez. Bu dersleri azami süreler içinde başarı ile veremeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(10) Yeterlik sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarının izlemesine açık olarak gerçekleştirilir. Ancak jüri, kararını kapalı görüşme yaparak belirler.

(11) Yeterlik sınavına ilişkin usul ve esaslar ilgili Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenir.

#### **Tez izleme komitesi**

**MADDE 27-** (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili Enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Komite, danışmanın yanı sıra Enstitü anabilim dalı içinden ve dışından birer üye olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşur. İkinci danışman, komite toplantılarına oy hakkı olmaksızın katılabilir.

#### **Tez önerisi savunması**

**MADDE 28-** (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, hazırlayacağı tezin amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan detaylı tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır. Geçerli bir mazereti olmaksızın süresi içerisinde tez önerisini yazılı olarak vermeyen ve savunma yapmayan öğrenci tez önerisi savunmasından başarısız sayılır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, ret veya düzeltilmesine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme kararı alınması hâlinde, düzeltme için bir ay süre verilir ve öğrenci, bu sürenin sonunda tez önerisini komiteye tekrar sunar. Komite, öğrencinin sunduğu öneri hakkında üye tam sayısının en az salt çoğunluğunun oyu ile kabul veya ret kararı alır. Karar, Enstitü anabilim dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç iş günü içinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci, üç ay içinde; danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık dönemlerinde olmak üzere yılda iki defa altı ay aralıklarla toplanarak öğrencinin yaptığı çalışmaları değerlendirir. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine ilgili dönemde yapılan çalışmalarla ilgili yazılı bir rapor sunar. Bu raporda çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile onaylanır. Toplantılara geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayan öğrenci, tez izlemenin o dönemi için başarısız kabul edilir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

#### **Yayın koşulu**

**MADDE 29-** (1) Üniversite Fen Bilimleri ve Sağlık Bilimleri Enstitüleri doktora programlarında, öğrencinin tez savunma sınavına girilebilmesi için doktora tez çalışması kapsamında ürettiği en az bir araştırma makalesinin, SCI, SCI-Expanded, SSCI veya AHCI kapsamındaki dergilerde yayımlanması veya yayına kabul belgesi almış olması zorunludur.

(2) Üniversite Sosyal Bilimler, Eğitim Bilimleri, Avrupa Araştırmaları, İslam Ekonomisi ve Finansı, Bankacılık ve Sigortacılık, Orta Doğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları, Türkiyat Araştırmaları Enstitüleri doktora programlarında, öğrencinin tez savunma sınavına girilebilmesi için, doktora tezinden ürettiği en az bir araştırma makalesinin SSCI, SCI, SCI-Expanded, AHCI veya ULAKBİM TR Dizin kapsamındaki dergilerde veya Senato tarafından belirlenen uluslararası alan endekslerinde taranan dergilerde yayınlanması veya yayına kabul belgesi almış olması zorunludur.

(3) Üniversite Güzel Sanatlar Enstitüsü sanatta yeterlik programlarında, öğrencinin tez savunma sınavına girilebilmesi için, sanatta yeterlik tezinden ürettiği en az bir makalenin ulusal veya uluslararası hakemli bir dergide yayımlanması veya yayına kabul belgesi almış olması zorunludur.

(4) Öğrenciler, mezuniyet yayım şartı hususlarında kaydoldukları dönemdeki mevzuat hükümlerine tabidirler.

(5) Anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, Enstitü Kurulunun kararı ve Senato onayı ile başka ilave şartlar getirilebilir.

#### **Bilimsel makalelerin doktora tezi olarak kabul edilmesi**

**MADDE 30-** (1) Doktora öğrencisi, doktora tez çalışması kapsamında hazırladığı en az üç yayımını doktora tezi yerine kabul edilmek üzere sunabilir. Bu yayınlar uluslararası SCI, SCI-Expanded, SSCI, AHCI endekslerde yayımlanmış veya basıma kabul edilmiş DOI numarası almış makale olmalıdır. Bu çalışmaların doktora öğrenimi sırasında hazırlanmış olması şarttır.

(2) Tez öğrencisinin yayınlardaki araştırmaya ve bunların yazımına önemli katkısının olması beklenir. Tez danışmanının ismi yayımlarda bulunmalıdır.

(3) Bir tezde kullanılan yayımlar bir diğer tezde kullanılamaz.

(4) Doktora tezlerinin bilimsel makalelerden hazırlanmasına ilişkin uygulama esasları kapsamında bu süreç yürütülür.

#### **Doktora tezinin sonuçlandırılması**

**MADDE 31-** (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Doktora tez savunma sınavına girebilmek için gerekli yayım koşulunu ve en az üç farklı tez izleme komitesi toplantısında başarılı olmuş ve son toplantıda tez hakkında savunulabilir kararı almış öğrenciler tez savunma sınavına girebilir.

(3) Doktora danışmanı tarafından savunulabilir bulunan tez, danışmanın yazılı görüşü ile birlikte Enstitüye teslim edilir. Enstitü, incelediği intihal yazılım raporunda intihal yapıldığını tespit ederse, durumu danışmana bildirir. Danışman, gerekli düzeltmelerin yapılmasını öğrenciden talep eder. Bu sorumluluğu yerine getirmeyen öğrenci savunma sınavına giremez. Enstitü, söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak jüri üyelerine gönderir. İntihal raporuna ilişkin usul ve esaslar Enstitü Kurulu tarafından düzenlenir.

(4) Doktora tezi, programın eğitim dilinde hazırlanır.

(5) Tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili Enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkının olup olmadığı hususunda Enstitü Yönetim Kurulu karar verir. Danışmana oy hakkı tanınmaması hâlinde jüri, danışman dâhil altı üyeden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(6) Öğrenci, yedek üyeler de dâhil olmak üzere jüri üyelerinin tamamına, tezin danışman tarafından savunulabilir bulunan nüshasını, savunma sınavı tarihinden en geç on beş gün önce teslim eder.

(7) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Asıl üyelerin katılamaması hâlinde, yedek üyelerin katılımı sağlanır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir. Ancak, jüri tez hakkındaki kararını kapalı görüşme yaparak belirler.

(8) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Ret kararı verilmesi hâlinde, durum, gerekçeli bir raporla Enstitüye bildirilir. Kabul oyu kullanan üye/üyeler, rapora karşı görüş gerekçesini ekler. Bu karar Enstitü anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç iş günü içinde ilgili Enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(9) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(10) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri hâlinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

#### **Doktora diploması**

**MADDE 32-** (1) Tez sınavında başarılı olmak ve Senato tarafından belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, doktora tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili Enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan doktora öğrencisine doktora diploması verilir. Enstitü Yönetim Kurulu, talep hâlinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar

diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması hâlinde ilişkisi kesilir.

(2) Öğrencinin mezuniyet tarihi, tezin başarılı bulunduğu tez savunma sınavından sonra, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının Enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(3) İlgili Enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

## **ALTINCI BÖLÜM**

### **Sanatta Yeterlik Programı**

#### **Genel esaslar**

**MADDE 33-** (1) Sanatta yeterlik çalışması, teorik ve deneysel bilgi, yöntem ve tekniklerin özgün düşünce ve araştırmayla geliştirilerek sanat, tasarım ve kültür alanına katkı sağlayacak özgün bir sanat eseri veya tasarımı ortaya koymayı, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlar.

#### **Dersler**

**MADDE 34-** (1) Sanatta yeterlik programı tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim ve öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak üzere en az yedi ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, gösteri, resital, konser, temsil ve gösterim gibi eser çalışmaları olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için ise en az 42 kredilik on dört ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, gösteri, resital, konser, temsil ve gösterim gibi eser çalışmaları olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur. Program kapsamında uzmanlık alanı ders/dersleri açılabilir.

(2) Sanatta yeterlik programında, ilgili Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir. Lisans dersleri sanatta yeterlik programlarında ders yüküne ve kredisine sayılmaz.

#### **Süre**

**MADDE 35-** (1) Sanatta yeterlik programının süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Sanatta yeterlik programlarından mezuniyet için ağırlıklı genel not ortalamasının en az 3,00 olması, seminer dersi ve tez/eser çalışmasının başarıyla tamamlanması gerekir. GANO'su 3,00'in altında olan öğrenci, GANO'sunu en az 3,00 seviyesine yükseltene kadar daha önce aldığı dersleri dört yarıyılık süre zarfında kısmen veya tamamen tekrar alır. Lisans derecesi ile öğrenci olarak kabul edilenler için bu süre en fazla altı yarıyıldır.

(4) Derslerini, seminer dersini ve tez/eser çalışmasını başarı ile tamamlamış öğrenciler doktora/sanatta yeterlik programlarından en erken altı yarıyıl sonunda mezun olabilirler. Lisans derecesi ile öğrenci olarak kabul edilenler için bu süre en erken sekiz yarıyıl sonudur.

#### **Danışman atanması**

**MADDE 36-** (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla her bir öğrenci için ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi eser çalışmalarının yürütülmesi için Üniversite kadrosundan öğretim üyeleri ile doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim görevlileri, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar danışman olarak atanır.

(2) Üniversitede o alanda uzman bir öğretim elemanı yok ise Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde Enstitü Yönetim Kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyeleri ile doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim görevlileri danışman olarak seçilebilir.

(3) Danışmanların, sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetilebilmesi için başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi/eser çalışması yönetmiş olmaları gerekir. Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda ikinci danışman Üniversite kadrosu dışından da doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden olabilir. Yurt içindeki veya dışındaki yükseköğretim kurumları ile ortak yürütülen lisansüstü programlarda ikinci danışman ataması ilgili mevzuat hükümlerine göre belirlenir.

(4) Öğretim planındaki derslerden hangilerinin öğrenciler tarafından seçileceğine, öğrenci ve danışmanı birlikte karar verir. Kaydın tamamlanabilmesi için mali yükümlülüklerin yerine getirilmiş olması ve BYS’de danışman onayı gerekir.

(5) Danışmanlık görevi, danışman atanıncaya kadar Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı veya program koordinatörü tarafından yürütülür.

(6) Danışmanın Enstitüye gerekçeli olarak başvurması hâlinde, Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile ataması iptal edilir ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile bir ay içinde yeni bir danışman atanır.

(7) İkinci danışman, Enstitüye yazılı olarak başvurarak danışmanlıktan ayrılabilir. Ayrıca, danışmanın talepte bulunması hâlinde, ikinci danışmanın görevlendirilmesi iptal edilerek yeni bir ikinci danışman atanabilir.

(8) Öğrenci Enstitüye gerekçeli olarak başvurarak danışman değişikliğini talep edebilir. Bu durumda anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile bir ay içinde yeni bir danışman atanır.

(9) Danışmanın altı aydan daha uzun süreyle il veya yurt dışında görevlendirilmesi ya da altı aydan daha uzun süreli sağlık raporu alması durumunda, öğrencinin başvurusu ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi üzerine bir ay içinde yeni bir danışman atanabilir.

(10) Diğer yükseköğretim üst kurullarına veya bunlara bağlı kurumlara geçen ya da emekliye ayrılan veya Üniversiteden istifa eden öğretim elemanları, Enstitüye on iş günü içinde yazılı olarak başvurmaları hâlinde, anabilim/anasanat dalı başkanlığının olumlu görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile danışmanlığa devam edebilirler. Aksi takdirde bu sürenin dolmasıyla birlikte bir ay içinde yeni bir danışman atanır.

(11) Tez danışmanlarının nitelikleri, atanmaları, görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili diğer hususlar ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak Enstitü Kurulunun kararı ve Senato onayı ile belirlenir.

#### **İzleme komitesinin oluşturulması ve işleyişi**

**MADDE 37-** (1) Sanatta yeterlik programlarında, ders dönemini başarı ile tamamlayan öğrenciler için anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile bir ay içinde izleme komitesi oluşturulur. Komite, danışmanın yanı sıra anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşur. İkinci danışman, komite toplantılarına oy hakkı olmaksızın katılabilir. Sanatta yeterlik programlarında, doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim görevlileri de komitede görevlendirilebilir.

(2) Komite, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık dönemlerinde olmak üzere yılda iki defa altı ay aralıklarla toplanarak öğrencinin yaptığı çalışmaları değerlendirir. Toplantılara geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayan öğrenci, sanatta yeterlik çalışması izlemesinin o dönemi için başarısız kabul edilir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

#### **Sanatta yeterlik çalışması önerisinin savunulması**

**MADDE 38-** (1) Sanatta yeterlik programlarında ders döneminde başarılı olan öğrenciler, hazırlayacakları çalışmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan öneriyi, Enstitü tarafından hazırlanan Marmara Üniversitesi Tez/Sanatta Yeterlik Çalışması Öneri Formuna uygun olarak yazmalı ve en geç altı ay içinde izleme komitesinin önünde sözlü olarak savunmalıdır. Öğrenci, yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır. Geçerli bir mazereti olmaksızın

süresi içerisinde önerisini yazılı olarak vermeyen ve savunma yapmayan öğrenci öneri savunmasından başarısız sayılır.

(2) Komite, öğrencinin sunduğu sanatta yeterlik çalışması önerisi hakkında üye tam sayısının en az salt çoğunluğunun oyu ile kabul, düzeltme veya ret kararı alır.

(3) Düzeltme kararı alınması hâlinde, düzeltme için bir ay süre verilir. Öğrenci, bu sürenin sonunda sanatta yeterlik çalışma önerisini komiteye tekrar sunar. Komite, öğrencinin sunduğu öneri hakkında üye tam sayısının en az salt çoğunluğunun oyu ile kabul veya ret kararı alır. Sanatta yeterlik çalışması önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez/eser çalışma konusu seçebilir. Danışmanın değiştirilmesi veya mevcut danışmanın talep etmesi halinde, izleme komitesi üyelerinde değişiklik yapılabilir.

(4) Danışmanı değiştirilmeyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve/veya tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar sınava alınır. Sanatta yeterlik çalışması önerisi bu sınavda da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir

#### **Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlandırılması**

**MADDE 39-** (1) Sanatta yeterlik çalışması hazırlayan öğrenci, elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen tez/eser metnini, Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Sanatta yeterlik çalışması savunma sınavına girebilmek için gerekli yayın koşulunu ve en az üç farklı izleme komitesi toplantısına girmiş ve son toplantıda tez/eser çalışması hakkında savunulabilir kararı almış öğrenciler tez savunma sınavına girebilir.

(3) Danışmanı tarafından savunulabilir bulunan Sanatta yeterlik çalışması, danışmanın yazılı görüşü ile birlikte Enstitüye teslim edilir. Enstitü, incelediği intihal yazılım raporunda intihal yapıldığını tespit ederse, durumu danışmana bildirir. Danışman, gerekli düzeltmelerin yapılmasını öğrenciden talep eder. Bu sorumluluğu yerine getirmeyen öğrenci savunma sınavına giremez. Enstitü, söz konusu teze/eser metnine ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak jüri üyelerine gönderir. İntihal raporuna ilişkin usul ve esaslar Enstitü Kurulu tarafından düzenlenir.

(4) Tez/eser metni, programın eğitim dilinde hazırlanır.

(5) Sanatta yeterlik savunma jürisi, danışman ve ilgili Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile atanır. Jüri, en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dâhil beş kişiden oluşur. Danışmanın oy hakkının olup olmadığı hususunda Enstitü Yönetim Kurulu karar verir. Danışmana oy hakkı tanınmaması hâlinde, jüri danışman dâhil altı üyeden oluşur. Sanatta yeterlik programlarında oluşturulan jürilerde doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim görevlileri de yer alabilir. Ayrıca ikinci danışman, oy hakkı olmaksızın jüri toplantısına katılabilir.

(6) Öğrenci, yedek üyeler de dâhil olmak üzere jüri üyelerinin tamamına, tezin/eser metninin danışman tarafından savunulabilir bulunan nüshasını, savunma sınavı tarihinden en geç on beş gün önce teslim eder.

(7) Jüri üyeleri, söz konusu tezin veya eser metnin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. Asıl üyelerin katılamaması hâlinde, yedek üyelerin katılımı sağlanır. Sınav, sanatta yeterlik çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Ancak jüri tez/eser çalışması hakkındaki kararını kapalı görüşme yaparak belirler.

(8) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Ret kararı verilmesi hâlinde, durum, gerekçeli bir raporla Enstitüye bildirilir. Kabul oyu kullanan üye/üyeler, rapora karşı görüş gerekçesini ekler. Bu karar Enstitü anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç iş günü içinde ilgili Enstitüye tutanakla bildirilir. Sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(9) Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(10) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olamayan öğrencilere, talepleri hâlinde gerekli kredi yükü, proje ve Senato tarafından belirlenen diğer gereklilikleri yerine getirmiş olması kaydıyla, kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

#### **Sanatta yeterlik diploması**

**MADDE 40-** (1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olmak ve Senato tarafından belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. Sanatta yeterlik tezinin/eser metninin ciltlenmiş en az üç kopyası tez/eser çalışması sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili Enstitüye teslim edilmeli ve tez/eser metni şekil yönünden uygun bulunmalıdır. Enstitü Yönetim Kurulu, talep hâlinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması hâlinde ilişkisi kesilir.

(2) Öğrencinin mezuniyet tarihi, tezin/eser çalışmasının başarılı bulunduğu savunma sınavından sonra, tezin/eser metnin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının Enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(3) İlgili Enstitü tarafından tezin/eser metnin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin/eser metninin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

### **YEDİNCİ BÖLÜM**

#### **Çeşitli ve Son Hükümler**

#### **Bilimsel hazırlık programı**

**MADDE 41-** (1) Lisansüstü programlarda nitelikleri aşağıda belirtilen adaylar, en çok iki yarıyılık süre ile bilimsel/sanatsal amaçlı hazırlık programına tabi tutulabilir:

a) Lisans derecesini başvurdıkları yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarından farklı alanlarda almış olan adaylar.

b) Yüksek lisans derecesini başvurdıkları doktora/sanatta yeterlik programlarından farklı alanlarda almış olan adaylar.

(2) Hangi öğrencilerin ne süre ile hazırlık programına tabi tutulacağı, sınav komisyonunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir ve ilgili öğrencilere duyurulur.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınan dersin devamsızlık ve geçme notu gibi şartları, o dersin verildiği programın hükümlerine tabidir.

(4) Bilimsel hazırlık programına devam eden öğrenciler, Enstitüye başvurarak anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ile hazırlık programında almakta oldukları derslerle çakışmamak şartıyla, kayıtlı oldukları lisansüstü programdan her yarıyıl için en çok ikişer ders alabilir.

(5) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıldır. Yaz öğretimi bu süreye dâhil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik programı sürelerine dâhil edilmez.

(6) Bilimsel hazırlık programında alınan dersler lisansüstü programın kredisini tamamlamak için kullanılamaz, YANO/GANO hesabına katılmaz.

(7) İkinci öğretimde verilen hazırlık programındaki dersler için öğrenim ücreti alınır.

#### **Uzaktan öğretim programları**

**MADDE 42-** (1) Öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir.

#### **Özel öğrenci**

**MADDE 43-** (1) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere, kayıtlı olduğu Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile öğrenci olarak kabul edilebilirler. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri, kayıtlı olduğu Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

**Misafir öğrenci**

**MADDE 44- (Mülga:RG-2/9/2025-33005)**

**Kredi transferi**

**MADDE 45-** (1) Bir öğrencinin özel/misafir öğrenci statüsünde aldığı lisansüstü dersler dâhil olmak üzere, Enstitüye kaydolmadan önceki son beş yıl içinde yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumlarından almış olduğu lisansüstü dersler, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla öğrencinin kayıtlı olduğu programa transfer edilebilir.

(2) Yabancı dilde eğitim yapılan programlara kredi transferi yapmak isteyen adaylar, muaf olmak istedikleri dersleri daha önce başka bir dilde almışlar ise bu derslerden muafiyet verilip verilmeyeceğine, derslerin içeriği ve öğrencinin bilgi düzeyi dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve Enstitü yönetim kurulunun onayı ile karar verilir.

**Yabancı uyruklu öğrencilerin kabulü**

**MADDE 46-** (1) Yabancı uyruklu öğrenci kontenjanları, başvuru ve değerlendirme kriterleri anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, Enstitü Kurulunun onayı ve Senatonun kararı ile belirlenir.

(2) Yabancı uyruklu kontenjanına başvuranlar için ALES veya eş değer bir sınavdan belirli bir puan almış olma şartı aranmaz.

(3) Yabancı dilde eğitim yapılan veya eğitim dili Türkçe olan yüksek lisans programlarına başvuran yabancı uyruklu adayın YÖK/ÖSYM tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından ilgili program için Senato tarafından belirlenen yeterli puanı almış olması gerekir.

(4) Yabancı dilde eğitim yapılan veya eğitim dili Türkçe olan doktora programlarına başvuruda bulunan yabancı uyruklu adayların kabulünde anadilleri dışında, YÖK/ÖSYM tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından birinden en az 55 puan veya eş değerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından birinden denk bir puan almış olması gerekir. Anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü, ilgili Enstitü Kurulunun onayı ve Senatonun kararı ile her program için farklı taban puan değerleri belirlenebilir.

(5) Eğitim dili Türkçe olan yüksek lisans ve doktora programlarına başvuran yabancı uyruklu adaylardan başvuru sırasında Türkçe dil yeterlik belgesi istenir. Belge, Türkiye'deki Devlet üniversitelerinin dil merkezlerinden veya Yunus Emre Enstitüsünden alınmış en az B2 seviyesinde olmalıdır. Yurt içindeki veya yurt dışındaki herhangi bir yükseköğretim kurumunda eğitim dili Türkçe olan bir lisans veya lisansüstü programdan mezun olan ve belgeleyen yabancı uyruklu adaylardan Türkçe dil yeterlik belgesi istenmez.

(6) Eğitim dili Türkçe olan programlara başvuran ancak beşinci fıkrada belirtilen Türkçe dil yeterlik belgesine sahip olmayan yabancı uyruklu adaylar, diğer başvuru koşullarını taşımaları hâlinde, Türkçe öğrenme şartlı ön kabul kapsamında, yabancı öğrenci kontenjanı dâhilinde kabul edilebilir. Bu tür adaylar, programa kayıt olma hakkını kazanırlarsa, yabancı öğrenci kontenjanı dâhilinde kaydedilirler. Türkçe öğrenme şartlı ön kabul ile aday, en geç bir akademik yıl sonuna kadar Senato tarafından kabul edilen Türkçe dil yeterlik sınavlarından, şart koşulan puanı almayı yazılı olarak taahhüt eder. Taahhütte bulunmayan veya taahhüdünü yerine getirmeyen aday, öğrencilik hakkını kaybeder.

(7) Çalışma, oturma/ikamet, geçici koruma, refakat, sığınma ve benzeri resmî izinlerden herhangi biri dolayısıyla Türkiye'de bulunan yabancı uyruklulardan ayrıca öğrenci vizesi talep edilmez.

(8) Enstitüler bu Yönetmelik hükümlerine uygun olmak kaydıyla, yabancı uyruklu öğrencilerin başvuru, sınav, değerlendirme, yerleştirme ve kayıt süreçlerine ve bunların tarihlerine ilişkin olarak özel düzenlemeler getirebilir.

(9) Beyan edilen bilgi ve belgelerin doğru çıkmaması durumunda adayın başvurusu/kaydı iptal edilir.

### **Lisansüstü programlar arası geçiş ve yatay geçiş**

**MADDE 47-** (1) Üniversite içindeki veya başka bir üniversitedeki lisansüstü programda en az bir yarıyılı başarı ile tamamlamış öğrenciler, lisansüstü programlara yatay geçiş yolu ile kabul edilebilir.

(2) Doktora ve sanatta yeterlik programlarında, yeterlik sınavına kadar yatay geçiş yapılabilir.

(3) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında geçiş, ilgili mevzuat ve Senatonun belirlediği esaslar çerçevesinde yürütülür.

### **Dersler**

**MADDE 48-** (1) Bir yarıyılta hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin doktora veya eş değeri lisansüstü eğitim mezunu hangi öğretim elemanları ile 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi uyarınca görevlendirilen araştırmacılar tarafından verileceği, program koordinatörünün önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir. Ancak, bilimsel/sanatsal araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın/sanat etiği konularını içeren en az bir ders hem yüksek lisans hem de doktora/sanatta yeterlik programlarında öğrencilere açılmalıdır.

(2) Öğrenciler her yarıyıl akademik takvimde belirtilen süre içinde ders/lisansüstü tez kaydı tez, eser metni, sanatta yeterlik çalışması, dönem projesi dersi ve benzeri yaptırır. Ders/lisansüstü tez kaydını yaptırmayan öğrenci, program kapsamındaki çalışmalara katılamaz.

(3) Seçmeli bir dersin açılmaması hâlinde; bu derse kaydolan öğrenciler, açık bulunan seçmeli derslerden başka birine, akademik takvimde belirtilen süreler içinde kaydolabilir.

(4) Herhangi bir dersin müfredattan çıkarılmış olması hâlinde, bu dersten başarısız olan bir öğrenci, danışmanının önerisi ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının kararı ile müfredatta yer alan eş değer veya benzer bir derse kaydını yaptırır.

(5) Başarısız olunan zorunlu dersler tekrar alınabileceği gibi aynı zorunlu ders havuzu içinde yer alan eş değer veya benzer bir ders de danışmanının onayı ile alınabilir.

(6) Seçmeli derste başarısız olunması hâlinde öğrenci, aynı dersi seçebileceği gibi seçmeli ders havuzunda yer alan ve aynı krediye sahip olan başka bir dersi de seçebilir.

(7) Öğrenciler genel not ortalamalarını yükseltmek amacıyla, BB ve altındaki notlarla başarılı oldukları dersleri tekrar alabilirler. Dersin tekrarlandığı yarıyılta alınan en son başarı harf notu geçerlidir.

(8) Teorik derslerde toplam ders süresinin en az %70'i, uygulamalı derslerde ise en az %80'i oranında devam zorunluluğu uygulanır. Bu şartı sağlamayan öğrenci, o dersin yarıyıl sonu sınavına giremez.

(9) Uzmanlık alan ders/dersleri Üniversitenin ilgili düzenlemelerine göre açılır.

(10) Uzaktan eğitim kapsamındaki lisansüstü programlar, ilgili mevzuata göre yürütülür.

(11) Lisansüstü programlarda farklı seviyelerden lisans, yüksek lisans, doktora alınan derslerin devamsızlık ve geçme notu gibi şartları, kişinin kayıtlı olduğu müfredat hükümlerine tâbidir.

(12) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında alınması zorunludur.

### **Sınavlar ve başarı notları**

**MADDE 49-** (1) Her ders için en az bir tane ara sınav ve bir tane yarıyıl sonu/yıl sonu sınavı yapılır. Dönem projesi, seminer dersi, staj, saha çalışması, laboratuvar ve benzeri derslerde Senatonun kararı ile ara sınav ve/veya yarıyıl sonu sınavı şartı aranmaz.

(2) Başarı notu yazılı sınav, sözlü sınav, sunum, proje/ödev, sergi/gösteri/resital/konser/ temsil/gösterim ve benzeri etkinliklerden biri veya birkaçı uygulanarak verilir. Dersin öğretim elemanı bunlara ek olarak derse devam, derse katılım/katkı veya gerekli gördüğü diğer kriterleri de göz önünde bulundurarak sınav notunu belirler.

(3) Birden fazla değerlendirme türünün ve kriterin kullanılması hâlinde, öğretim elemanı bunların sınav notu içindeki ağırlığını belirleyerek ders izlencesinde gösterir ve öğrencilere eğitim ve öğretim yarıyılı/yılı başında ilan eder.

(4) Öğretim elemanı sınavları akademik takvimde belirtilen süreler içinde yapmak ve notları BYS'ye girmekle yükümlüdür.

(5) Öğrenciler sınav sonuçlarına, ilan tarihinden itibaren beş iş günü içinde Enstitüye yazılı olarak başvurarak itiraz edebilirler. Sınav kâğıdı dersin öğretim elemanı tarafından, başvurunun kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren beş iş günü içinde incelenir ve sonuç yazılı ve gerekçeli olarak Enstitüye bildirilir. Not değişikliği Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla yapılabilir.

(6) Uzaktan eğitim kapsamındaki lisansüstü programlardaki sınavlar, ilgili mevzuata göre yürütülür.

(7) Öğrencinin YANO'su ile GANO'su Üniversitede uygulanan sınav ve başarı değerlendirme sistemine göre hesaplanır.

(8) Ara sınavlar ve/veya dönem içi çalışmalar, dönem sonu sınavı ve/veya dönem sonu proje çalışması 100 ham puan üzerinden değerlendirilir. Seminer, tez çalışması, dönem projesi dersleri ve yeterlik sınavı başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrencinin ilgili dersten başarılı sayılabilmesi için yüksek lisansta başarı harf notu en az CC; doktora programlarında başarı harf notu en az CB olmak zorundadır.

(9) Lisansüstü programlarındaki dersler aşağıdaki not sistemine göre değerlendirilir:

| Katsayılar | Başarı Harf Notu |
|------------|------------------|
| 4,00       | AA               |
| 3,50       | BA               |
| 3,00       | BB               |
| 2,50       | CB               |
| 2,00       | CC               |
| 1,50       | DC               |
| 1,00       | DD               |
| 0,50       | FD               |
| 0,00       | FF               |

a) (Değişik:RG-2/9/2025-33005) Yüzlük sisteme göre hesaplanan başarı notlarının dörtlük ve harfli sisteme göre karşılıkları, aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

| Başarı Notu A<br>ralığı | Harfli Başarı<br>Notu | Başarı Kats<br>ayısı | Yüksek Lisans Programları                    | Doktora Programları                          |
|-------------------------|-----------------------|----------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------|
|                         |                       |                      | Başarı Değerlemesi                           | Başarı Değerlemesi                           |
| 90 – 100                | AA                    | 4,00                 | Pekiyi                                       | Pekiyi                                       |
| 85 – 89                 | BA                    | 3,50                 | İyi-Pekiyi                                   | İyi-Pekiyi                                   |
| 80 – 84                 | BB                    | 3,00                 | İyi                                          | İyi                                          |
| 75 – 79                 | CB                    | 2,50                 | Orta-İyi                                     | Orta-İyi                                     |
| 65 – 74                 | CC                    | 2,00                 | Orta                                         | Başarısız                                    |
| 55 – 64                 | DC                    | 1,50                 | Başarısız                                    | Başarısız                                    |
| 50 – 54                 | DD                    | 1,00                 | Başarısız                                    | Başarısız                                    |
| 45 – 49                 | FD                    | 0,50                 | Başarısız                                    | Başarısız                                    |
| 0 – 44                  | FF                    | 0,00                 | Başarısız                                    | Başarısız                                    |
| --                      | FG                    | 0,00                 | Yarıyıl sonu sınavına girmedi<br>(başarısız) | Yarıyıl sonu sınavına girmedi<br>(başarısız) |
| --                      | DZ                    | 0,00                 | Devamsız (başarısız)                         | Devamsız (başarısız)                         |
| --                      | MZ                    | --                   | Mazeretli                                    | Mazeretli                                    |
| 50 – 100                | S                     | 0,00                 | Yeterli (başarılı)                           | Yeterli (başarılı)                           |
| 0 – 49                  | U                     | 0,00                 | Yetersiz (başarısız)                         | Yetersiz (başarısız)                         |
| --                      | E                     | --                   | Tamamlanmamış / Eksik                        | Tamamlanmamış / Eksik                        |
| --                      | DE                    | --                   | Devam ediyor                                 | Devam ediyor                                 |

(10) İlgili dersin sorumlusu öğrencilerin başarı notlarını sınav tarihini izleyen beş iş günü içinde ilân eder.

(11) Ders başarı notları, not durum belgesinde (transkript) 4'lük ve harfli değerleri ile gösterilir.

**Kayıt dondurma ve kayıt silme**

**MADDE 50-** (1) Aşağıda belirtilen nedenlerin ortaya çıkması veya öğrenci tarafından belgelendirilmesi hâlinde, öğrencinin kaydı Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile dondurabilir:

- a) Öğrencinin tam teşekküllü kamu hastanesinden alınan heyet raporu ile belgelenmiş sağlık sorunu.
- b) YÖK kararı ile öğrenime ara verilmesi.
- c) Doğal afetler nedeniyle öğrencinin öğrenime ara vermek zorunda olması.
- ç) Eşinin veya birinci dereceden kan yahut kayın hısımlarının ağır/acı hastalığı dolayısıyla onlara bakacak başka kimsenin bulunmaması.
- d) Öğrencinin tecil hakkını kaybetmesi veya tecilinin kaldırılması suretiyle askere alınması.
- e) Öğrencinin tutukluluk hâli.
- f) Öğrencilik sıfatını kaldırmayan veya Üniversiteden çıkarılmasını gerektirmeyen mahkûmiyet hâli.

g) Enstitü Yönetim Kurulunun kabul edeceği diğer nedenler.

(2) Öğrencinin birinci fıkrada belirtilen nedenlerden herhangi birinin ortaya çıktığı tarihten itibaren iki ay içinde, kayıt dondurma talebiyle doğrudan veya kanunî temsilcisi vasıtasıyla Enstitüye başvurması gerekir.

(3) Azami kayıt dondurma süresi; bilimsel hazırlık programı ve tezsiz yüksek lisansta bir yarıyıl, tezli yüksek lisansta iki yarıyıl, doktora/sanatta yeterlikte dört yarıyıldır. Kayıt dondurma nedeninin devam etmesi veya birinci fıkrada yer alan başka bir nedenin ortaya çıkması hâlinde, kayıt dondurma süresi aynı usulle uzatılabilir. Askerlik, tutukluluk ve mahkûmiyet durumlarında ise kayıt, bu hâllerin süresi kadar dondurulabilir.

(4) Öğrenci, Enstitü tarafından belirlenen yükümlülükleri yerine getirerek kaydının açılmasını talep etmek zorundadır.

#### **Uzmanlık alan dersi**

**MADDE 51-** (1) Uzmanlık alan dersleri, tez aşamasındaki yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik öğrencileri için danışmanları tarafından açılan kredisiz derslerdir. Danışman, yüksek lisans ve/veya doktora/sanatta yeterlik öğrencileri için iki ayrı uzmanlık alan dersi açar. Bir danışman farklı Enstitülerde danışmanlık yapıyor olsa dahi her yarıyıl iki uzmanlık alan dersinden fazlasını açamaz.

(2) Tez kaydı yaptıran öğrenci, danışmanı tarafından açılan bu derslere de kayıt yaptırmak zorundadır. Bu dersler yıl boyunca ve akademik yarıyıllardan bağımsız olarak teze kayıtlı öğrencilerin mezuniyetine kadar devam eder.

(3) Uzmanlık alan dersleri, yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarında 3+0 olarak düzenlenir.

#### **Katkı payları ve öğrenim ücretleri**

**MADDE 52-** (1) İlgili mevzuat hükümleri çerçevesinde katkı payları, öğrenim ücretleri ile diğer ücretler Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(2) Kayıt sonrası Üniversiteden kendi isteği ile ayrılan, çıkarılan, kaydı silinen veya mezun olan öğrencilerin o yarıyıl için yatırmış oldukları öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti iade edilmez.

#### **Engelli öğrenciler**

**MADDE 53-** (1) Engellilik durumu ve derecesi sağlık raporu ile kanıtlanmış olan lisansüstü programlara kayıtlı engelli öğrenci, kayıt yaptırdığı programın gerektirdiği toplam kredinin en az yarısını kendi programından almak zorundadır. Ancak engeli nedeniyle herhangi bir dersin gerekliliklerini yerine getirmekte güçlük çekmesi durumunda, danışmanının ve dersin öğretim elemanının onayı ile söz konusu güçlüklerin giderilmesine ilişkin değişiklikler, uyarlamalar, düzenlemeler yapılarak öğrencinin dersi alması sağlanır. Öğrenci dersin gerekliliklerini yerine getiremiyor ise, varsa o derse eş değer olan bir başka ders alır.

(2) Lisansüstü programlara kayıtlı engelli öğrenci, programın öngördüğü tüm sınavlara girmek zorundadır. Ancak öğrencinin performansının en iyi şekilde değerlendirilebilmesi için, öğrencinin engeli temel alınarak dersi veren öğretim elemanı ve ilgili birimin engelli uyarlama mektubu onayı ile sınav yeri, süresi, biçimi değiştirilip uygun duruma getirilebilir. Sınavda kullanılacak özel alfabe, bilgisayar, büyüteç ve benzeri ek gereçler ile okumaya ya da yazmaya yardımcı kişi ya da araçlar sağlanır.

#### **Disiplin işlemleri**

**MADDE 54-** (1) Öğrencilerin disiplin işlemleri, 2547 sayılı Kanunun 54 üncü maddesi kapsamında yürütülür.

**Çift diploma, protokol ve değişim programları**

**MADDE 55-** (1) Çift diploma, protokol ve değişim programlarına ilişkin uygulamalar ve süreçler, Senato tarafından belirlenir.

(2) Kurum/kuruluşların uzman kadrolarını oluşturmaya yönelik olarak, ilgili kurum/kuruluş ve Üniversite arasında eğitim/iş birliği protokolü imzalanması hâlinde, kurum/kuruluştaki çalışan lisans diplomasına sahip adayların lisansüstü programlara kabulünde eğitim ve akademik iş birliği protokollerinde belirlenen koşullar geçerlidir.

(3) Türkiye Cumhuriyeti ile imzalanmış protokol, ikili anlaşma, Avrupa Birliği Uyum Programı, Avrupa Birliği Projeleri, öğrenci değişim programları ve benzeri anlaşmalar ile gelen yabancı uyruklu hükümet burslusu ve anlaşmalı öğrenciler, 46 ncı maddede belirtilen hükümlere bakılmaksızın programa kabul edilebilirler.

**Diğer hükümler**

**MADDE 56-** (1) Lisansüstü programlarda tez yeterlik sınavı, tez izleme veya tez/eser çalışması savunma sınavı, salt çoğunluğun fiilen sınava katılması şartı ile diğer jüri üye/üyelerinin yurt dışında bulunması durumunda sesli ve görüntülü iletişim teknolojileri kullanılarak da yapılabilir.

(2) Öğrencinin kayıt esnasında beyan ettiği ve adrese dayalı nüfus kayıt sisteminde yer alan adresi, tebligat adresidir. Öğrenciler, öğrenci işleri bilgi sistemine kayıtlı veya kayıt esnasında beyan edilen e-posta adresine gönderilen iletileri takip etmekle yükümlüdür.

(3) Öğretmen yetiştirme alanlarındaki lisansüstü programlara kabul, değerlendirme ve verilecek diplomalar ile bu programların asgari müşterek dersleri ve uygulamalarına ilişkin hususlarda YÖK tarafından belirlenen esaslar uygulanır.

(4) Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık, doktora eş değer düzeyde olup, bu uzmanlık eğitimleri 3/9/2022 tarihli ve 31942 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine göre yürütülür.

(5) Öğrenci ile birinci dereceden akrabalık ilişkisi olanlar, o öğrencinin danışmanı olamaz, sınav jürilerinde ve tez izleme komitesinde görev alamazlar.

**Hüküm bulunmayan haller**

**MADDE 57-** (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri, Yükseköğretim Kurulu, Senato ve Üniversite Yönetim Kurulu kararları uygulanır.

**Yürürlükten kaldırılan yönetmelik**

**MADDE 58-** (1) 5/10/2017 tarihli ve 30201 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Marmara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

**Geçiş hükümleri**

**GEÇİCİ MADDE 1-** (1) 20/4/2016 tarihinden önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 10 uncu maddenin dördüncü fıkrası hükümleri uygulanmaz.

(2) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora/sanatta yeterlik programlarına başvurabilir.

**Yürürlük**

**MADDE 59-** (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 60-** (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Marmara Üniversitesi Rektörü yürütür.

|    | Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin                                   |        |
|----|------------------------------------------------------------------------------|--------|
|    | Tarihi                                                                       | Sayısı |
|    | 12/8/2024                                                                    | 32630  |
|    | Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin |        |
|    | Tarihi                                                                       | Sayısı |
| 1. | 2/9/2025                                                                     | 33005  |